

ระบบการจัดการโลจิสติกส์ในการท่องเที่ยวของปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

รณรงค์ เคนรักษา¹

ปรีชา วรารัตน์ไชย²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว และ (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 382 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD และสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 10 คน เพื่อให้ได้มาเพื่อข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งทำการวิเคราะห์ด้วยข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชนต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว ปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคโดยภาพรวมทั้ง 9 ด้าน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า การส่งเสริมความร่วมมือการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเป็นเครือข่ายในพื้นที่ใกล้เคียง การจัดอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาฟื้นฟู และอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น การให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนทั้งด้านความสะอาด ความปลอดภัย การประสานงานต่าง ๆ และการประชาสัมพันธ์ทั้งในสื่อออนไลน์สื่ออื่น ๆ ทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้นส่งผลให้เศรษฐกิจและการขยายตัวของระบบด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวได้

คำสำคัญ: การท่องเที่ยว โลจิสติกส์ ปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

¹ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เลขที่ 111/3-5 หมู่ 2 ตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 E-mail: miuntakung@gmail.com

² วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เลขที่ 111/3-5 หมู่ 2 ตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 E-mail: s60467808003@ssru.ac.th

THE TOURISM LOGISTICS MANAGEMENT'S SYSTEM OF NAGA FIREBALLS' PHENOMENON IN PHON PHISAI DISTRICT, NONG KHAI PROVINCE

Ronnarong Kenraksa¹

Preecha Wararatchai²

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the level of opinions about tourism logistics management and (2) to compare the level of opinions of tourists, entrepreneurs, and community leaders in tourist attractions regarding tourism logistics management of the phenomenon of Naga fireballs in Phon Phisai District, Nong Khai Province. The samples were of 382 tourists, entrepreneurs, and community leaders in tourist attractions. The data collection tool was questionnaires. Statistics used in data analysis were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, Independent Samples t-test, One-way ANOVA and least significant difference. In addition, the interview technique was used to collect data from 10 tourists, entrepreneurs, and community leaders in order to obtain the qualitative data, which is analyzed by content analysis.

The finding indicated that tourists/entrepreneurs/community leaders had opinion towards management logistics for the tourism of the phenomenon of Naga fireballs in the highest level. The hypothesis testing found that tourists/entrepreneurs/community leaders in tourism destinations with different gender, age, education level, occupation, average monthly income, and duration of living did not have different opinion towards the management of logistics for tourism of the phenomenon of Naga fireballs at the significant level as of 0.05. The interview result revealed that promotion of management cooperation in tourism destination; training for local communities regarding development, rehabilitation and conservation of local culture; and community involvement in disseminating community tourism information such as cleanliness, safety, coordination, and public relations through online media and others can result in more tourists visiting, economy improvement, and tourism logistics system expansion.

Keywords: Tourism, Logistics, Naga Fireballs, Phon Phisai District, Nong Khai Province

¹ College of Logistics and Supply Chain Suan Sunandha Rajabhat University, 111/3-5 Moo 2 Tambon Klongyong, Phutthamonthon District, Nakhonpathom 73170, E-mail: miuntakung@gmail.com

² College of Logistics and Supply Chain, Suan Sunandha Rajabhat University, 111/3-5 Moo 2 Tambon Klongyong, Phutthamonthon District, Nakhonpathom 73170, E-mail: s60467808003@ssru.ac.th

บทนำ

ปรากฏการณ์ของพญานาคที่ปรากฏตามหน้าสื่อต่าง ๆ และมักจะเกิดขึ้นในช่วงใกล้กับวันออกพรรษา ซึ่งสอดคล้องกันระหว่างปรากฏการณ์ “บั้งไฟพญานาค” กับความเชื่อซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับทางพระพุทธศาสนา พุทธศาสนิกชนชาวอำเภอเมืองโพนพิสัยและชาวพุทธทั่วไปตลอดถึงนักท่องเที่ยวได้เดินทางมาร่วมกิจกรรมทำบุญตักบาตร นำดอกไม้ธูปเทียนไปกราบไหว้บูชาพระรัตนตรัย เทียวชมในเทศกาลบั้งไฟพญานาคทุกปี และประเพณีนี้ก็ได้กลายมาเป็นประเพณีที่เหล่าชาวพุทธนั้นสืบสานต่อ ๆ กันมาจวบกระทั่งปัจจุบัน ในคืน “วันออกพรรษา” ของทุก ๆ ปี หรือ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ณ ลำน้ำโขงตรงจุดบริเวณรอยเชื่อมต่อระหว่าง “จังหวัดหนองคาย” กับ “เมืองเวียงจันทน์” โดยเฉพาะที่ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ซึ่งบั้งไฟพญานาคจะมีรูปลักษณะเป็นลูกไฟประหลาด หากปรากฏขึ้นที่กลางแม่น้ำโขงจะมีลักษณะพุ่งเอนเข้าหาฝั่ง แต่ถ้าหากว่าเกิดขึ้นอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง บั้งไฟพญานาคจะมีลักษณะพุ่งเอนออกไปยังบริเวณจุดกลางแม่น้ำโขงในลักษณะเป็นลูกไฟตั้งแต่ขนาดเล็กเท่าหัวแม่มือไปจนถึงขนาดใหญ่โตเท่ากับไข่เป็ดไข่ห่านหรือผลส้ม มีลักษณะเป็นสีแดงอมชมพูกึ่งสีบานเย็น ดูคล้าย ๆ สีแดงทับทิม ซึ่งไร้กลิ่นควัน ไร้เขม่า ไร้เปลว ไร้เสียงพวยพุ่งขึ้นมาจากใต้ลำน้ำโขงแล้วดับหายไปในอากาศ ซึ่งลูกไฟประหลาดเหล่านี้จะพุ่งสูงขึ้นจากผิวน้ำประมาณระดับ 50-150 เมตร ปรากฏให้เห็นแค่เพียงช่วงระยะเวลาสั้น ๆ 5-10 วินาทีเท่านั้น (วิเชียร นามการ, 2554.)

ปัญหาโดยเฉพาะชายแดนไทยที่เห็นได้ชัดคือเกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นในอัตราสูงแต่ผลจากการเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้เมืองบางแห่งไม่มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาที่เกิดขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางสังคม ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมือง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ทันกับความต้องการ ทั้งด้านระบบโลจิสติกส์ (Logistics) ด้านสภาพแวดล้อมการจัดระบบบริการเพื่อให้เอื้อต่อการค้าขายกับประเทศ ที่มีด่านพรมแดนติดกับประเทศของเขาเป็นอย่างมากแล้ว ประเทศไทยจะมีการจัดระบบอย่างไร ที่จะเอื้อต่อการทำมาค้าขายได้บ้างสิ่งหนึ่งที่เราต้องคำนึงถึงและถือเป็นต้นทุนการประกอบการคือเรื่องคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม เพราะจะโยงกับเรื่องสมดุลของการทำมาค้าขายด้วยเพราะถ้าสิ่งแวดล้อมไม่ได้เอื้อต่อการดำรงชีวิต และการทำมาหากินแล้วมันก็จะกลายเป็นเครื่องบั่นทอนความสามารถ ทั้งของคน และระบบการการค้าขาย เป็นต้น (เชิธรช่วง กลัยามมิตร และคณะ, 2558) ซึ่งพื้นที่จังหวัดหนองคาย และนครหลวงเวียงจันทน์ ที่มีปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค ได้กลายมาเป็นจุดขายสำคัญทางด้านการท่องเที่ยวประจำปี และเป็นปรากฏการณ์ที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติเข้ามาเที่ยวชม ศึกษาเรียนรู้และสัมผัสวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวชายแดนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงต่อเนื่องกันมายาวนาน (วัฒนพันธุ์ ครุฑะเสน, 2557)

วันออกพรรษาของทุกปี ชาวจังหวัดหนองคาย โดยเฉพาะอำเภอโพนพิสัยได้จัดงานประเพณีเชิญชวนพุทธศาสนิกชนตลอดถึงประชาชนทั่วไปร่วมชมปรากฏการณ์ “บั้งไฟพญานาค” กับความเชื่อซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับทางพระพุทธศาสนาที่ว่า ในกาลนั้นพระพุทธเจ้าได้เสด็จขึ้นไปแสดงพระธรรมเทศนาโปรดพระมารดาที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และทรงประทับอยู่ที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ จนครบ 1 พรรษา (3 เดือน) จึงทรงเสด็จกลับมายังเทวโลก (เมืองมนุษย์) ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ซึ่งตรงกับวันออกพรรษา ได้กลายมาเป็นจุดขายสำคัญทางด้านการท่องเที่ยวประจำปี และเป็นปรากฏการณ์ที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติเข้ามาเที่ยวชม ศึกษาเรียนรู้และสัมผัสวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวชายแดนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงต่อเนื่องกันมายาวนาน

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย และ

เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อยอดและรองรับการเปลี่ยนแปลงทางการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งสื่อในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในช่วงงานเทศกาล เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแนวทางการดำเนินงานการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพที่เหมาะสมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อสร้างพัฒนาการการท่องเที่ยวให้กับอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย อันจะเป็นการขยายความสำเร็จสู่จังหวัดหนองคาย ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคายเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน (Mixed Method research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 382 คน เกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย พร้อมสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 382 คน จำนวน 9 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคายเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน (Mixed Method research)

2. ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคายปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

2.1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหา จากเอกสารทางวิชาการตำราวารสาร บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

2.1.2 ดำเนินการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม โดยสร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคายโดยรวมและรายด้านของนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย

2.2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหา จากเอกสารทางวิชาการตำราวารสาร บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำวิจัยเชิงคุณภาพ

2.2.2 ดำเนินการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวที่มาชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ระหว่างเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2561 จำนวน 9 คน สัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว (Face-to-Face) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Selection Interview) โดยทำการสัมภาษณ์และการสังเกตพร้อมกันกับการทำวิจัยเชิงปริมาณ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อทำการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้ทำการวิจัยทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อใช้แนบกับแบบสอบถามสำหรับแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและความสมบูรณ์ของเอกสาร

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามลงพื้นที่จริง โดยประสานงานและขอความร่วมมือทางโทรศัพท์และลงพื้นที่เก็บข้อมูลในพื้นที่ที่ทำการวิจัย พร้อมอธิบายแบบสอบถามเพื่อให้ นักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชน ในแหล่งท่องเที่ยวรวบรวมและลงข้อมูลให้ได้อย่างถูกต้องและตรงกับความเป็นจริง ตลอดจนการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน

3.3 ผู้วิจัยได้กล่าวขอบคุณนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเข้ามาแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามตลอดถึงการให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก

3.4 ผู้วิจัยลงรหัสข้อมูลภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4

3.6 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาของแบบสอบถามส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ซึ่งนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ทำการบันทึกลงในโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติพรรณนา (Descriptive statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว ปรากฏการณ์บึงไฟพญานาค อำเภอพนมพิสัย จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีตัวเลือกตอบ 5 ระดับ ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติพรรณนา โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม การแปลผลแบบสอบถามโดยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและใช้หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555)

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ใช้ในงานวิจัยจะเป็นการตีความในลักษณะต่าง ๆ คือ

4.3.1 การถอดเทปข้อมูลการสัมภาษณ์ แล้วเขียนสรุป

4.3.2 การตีความเพื่อจัดกลุ่มข้อมูล (Grouping) คือการจัดหมวดหมู่ข้อมูลวัตถุประสงค์ประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

4.3.3 การเชื่อมโยงในเหตุผลและผลตามประเด็นผลการศึกษาในเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ผลการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	223	58.40
หญิง	159	41.60
รวม	382	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 41.60

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	66	17.30
20-29 ปี	36	09.40
30-39 ปี	84	22.00
40-49 ปี	70	18.30
50 ปีขึ้นไป	126	33.00
รวม	382	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 รองลงมาคืออายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.00 และมีช่วงอายุระหว่าง 20-29 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 09.40

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	236	61.80
ปริญญาตรี	127	33.20
ปริญญาโท	17	04.50
ปริญญาเอก	2	00.50
รวม	382	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 61.80 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 33.20 และมีระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 00.50

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	80	20.90
รัฐวิสาหกิจ	40	10.50
พนักงานบริษัท	39	10.20
ทำธุรกิจส่วนตัว	33	08.60
นักเรียน/นักศึกษา	60	15.70
รับจ้างทั่วไป	130	34.00
รวม	382	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมามีอาชีพรับราชการ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 และมีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 08.60

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	21	05.50
5,000-10,000 บาท	90	23.42
10,001-15,000 บาท	180	47.12
15,001-25,000 บาท	56	14.80
มากกว่า 25,001 บาท	35	09.16
รวม	382	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 47.12 รองลงมารายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 5,000-10,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.42 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 05.50

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	72	18.80
5-9 ปี	13	03.40
10-14 ปี	151	39.50
15 ปีขึ้นไป	146	38.20
รวม	382	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 10-14 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมาระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20 และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 5-9 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว
ปรากฏการณ์บึงไฟพญานาค อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว
ปรากฏการณ์บึงไฟพญานาค อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย โดยรวม

องค์ประกอบและการบริหารจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการไหลทางกายภาพ	4.46	0.71	มากที่สุด
ด้านการไหลของสารสนเทศ	4.53	0.70	มากที่สุด
ด้านการให้บริการ	4.52	0.71	มากที่สุด
ด้านส่งเสริมการตลาด	4.30	0.95	มากที่สุด
ด้านบุคลากร	4.48	0.82	มากที่สุด
ด้านดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ	4.51	0.61	มากที่สุด
ด้านตัวชี้วัดการกลับมาเที่ยวซ้ำ	4.42	0.75	มากที่สุด
ด้านผลของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	4.28	0.94	มากที่สุด
ด้านความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์	4.50	0.67	มากที่สุด
รวม	4.45	0.77	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว ปรากฏการณ์บึงไฟพญานาค อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 9 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการไหลของสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.70) รองลงมาด้านการให้บริการ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.71) ด้านดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.61) ด้านความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์ ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.67) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.82) ด้านการไหลทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.71) ด้านตัวชี้วัดการกลับมาเที่ยวซ้ำ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.75) ด้านส่งเสริมการตลาด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.95) และด้านผลของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.94) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว /ผู้ประกอบการ /ผู้นำชุมชน
ต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บึงไฟพญานาค อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบเพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน
กับระดับความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บึงไฟพญานาค อำเภอโพธาราม
จังหวัดหนองคาย ที่แตกต่างกัน

ปัจจัยส่วนบุคคล	องค์ประกอบและการบริหารจัดการโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวโดยรวม 9 ด้าน
1. เพศ	0.350 (t = 1.200)
2. อายุ	0.214 (F = 0.020)
3. ระดับการศึกษา	0.476 (F = 1.365)
4. อาชีพ	0.300 (F = 0.752)
5. รายได้	0.130 (F = 0.620)
6.ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	0.001 (F = 2.712)

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบจากผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคายโดยภาพรวมทั้ง 9 ด้าน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผลการสัมภาษณ์และสังเกตของนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว ปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

ข้อมูลนี้ ได้จากการสัมภาษณ์/การสังเกตจากนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว (Stakeholder) ดังนี้

1. ด้านการไหลทางกายภาพ

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งอาหารและเครื่องดื่มได้ง่าย โดยเฉพาะความพร้อมทางด้านข้อมูลของบริษัททัวร์/แพ็คเกจทัวร์ต่าง ๆ ส่วนในด้านความปลอดภัยในสถานที่ชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค นั้นทางเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยได้ทำหน้าที่อย่างเข้มงวดตลอดระยะเวลา การเข้าพักเข้าเยี่ยมชมสถานที่นั้นทางเจ้าหน้าที่สำนักงานท่องเที่ยวจังหวัดได้ให้คำแนะนำทั้งบ้านพัก รีสอร์ท ให้กับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี

2. ด้านการไหลของสารสนเทศ

ประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจตลอดถึงข้อมูลแหล่งบริการอาหารและเครื่องดื่มตามจุดต่าง ๆ นั้นมีเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ ประชาชน ชุมชน ตลอดจนประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ของอำเภอโพนพิสัยได้ตอบคำถามหรือเสนอแนะ เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอย่างเข้าใจทุกครั้ง

3. ด้านการให้บริการ

สถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละจุดของอำเภอโพนพิสัยมีความสะอาด มีความสะดวกสบาย มีความปลอดภัย มีร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มเพียงพอ มีห้องน้ำ-ห้องสุขา ที่สะอาด/เพียงพอ/สะดวกต่อการใช้งาน โดยทางเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบได้ประสานกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเที่ยวชมอย่างมีความสุข

4. ด้านส่งเสริมการตลาด

มีการประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์/วิทยุ การประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต การประชาสัมพันธ์ทางแผ่นพับ/ใบปลิว มีกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ที่น่าสนใจในจุดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์แบบบอกต่อ (เล่าให้ฟัง) อย่างละเอียดในทุกๆปี

5. ด้านบุคลากร

เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ให้บริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตร เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้นและเต็มใจให้บริการ เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามอย่างชัดเจน

6. ด้านดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่รับผิดชอบมีการจัดระเบียบประชาสัมพันธ์ นักท่องเที่ยวที่ชมปรากฏการณ์เป็นลำดับขั้นตอน ไม่สับสนวุ่นวาย ผู้หน่วยงานที่รับผิดชอบมีการเตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือ เมื่อเกิดเหตุต่าง ๆ และมีการแนะนำการใช้อุปกรณ์ให้กับนักท่องเที่ยวก่อนออกเดินทาง หน่วยงานที่รับผิดชอบมีความรู้อย่างถ่องแท้ สามารถให้ข้อมูลด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ถูกต้อง ชัดเจน ทัวถึง และเชื่อถือได้ หน่วยงานที่รับผิดชอบมีเอกสาร

แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ ครอบคลุม หน่วยงานที่รับผิดชอบให้บริการตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีใจให้บริการ ด้วยความสุภาพ มีไมตรีจิต

7. ด้านตัวชี้วัดการกลับมาเที่ยวซ้ำ

ทุกๆปีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมดังกล่าว ได้สอบถามนักท่องเที่ยวทุกครั้งหลังจากมาเที่ยวว่าอยากกลับมาเที่ยวซ้ำทุกคน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจะนำประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่สวยงามอัศจรรย์นี้ไปเล่าต่อให้เพื่อน ๆ ญาติพี่น้องในครั้งต่อไป อยากมาเยือนโปรแกรมการท่องเที่ยวชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอน้ำโพนพิสัย จังหวัดหนองคายมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในครั้งต่อไป

8. ด้านผลของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

ได้มีการปรับปรุงป้ายบอกเส้นทางชัดเจน มีการปรับปรุงแหล่งชุมชนสะอาดขึ้น คนในชุมชนมีส่วนร่วมปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวทำให้มีการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ การกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น

9. ด้านความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์

มีการส่งเสริมความร่วมมือการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเป็นเครือข่ายในพื้นที่ใกล้เคียง มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา พื้นฟู และการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงประโยชน์ หรือ ผลกระทบที่ได้รับจากการจัดการด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว คนในชุมชนได้รับการอบรมข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ของชุมชน คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอน้ำโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย สามารถ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีช่วงอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 10,001-15,000 บาท และมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 10-14 ปี

2. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มาเที่ยวชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอน้ำโพนพิสัย จังหวัดหนองคายส่วนใหญ่มาเที่ยวชมแล้วมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวของสถานที่แห่งนี้จากเพื่อน และญาติพี่น้อง วางแผนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่า 4,000 บาทขึ้นไปในแต่ละครั้ง มีปัญหาในการเดินทางมาเที่ยวชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอน้ำโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ที่เป็นปัญหาอื่น ๆ เช่น ขาดทุนทรัพย์ ติดภารกิจ ไม่พร้อมที่จะเดินทางท่องเที่ยว เป็นต้น และมีวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ

3.ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอน้ำโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอน้ำโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเห็นเล็งอยู่ในระดับมากที่สุด 9 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านการไหลของสารสนเทศ ด้านการให้บริการ ด้าน

ดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้านความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์ ด้านบุคลากร ด้านการไหลทางกายภาพ ด้านตัวชี้วัดการกลับมาเที่ยวซ้ำ ด้านส่งเสริมการตลาด และด้านผลของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

4. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บึงไฟพญานาค อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนในด้านการไหลทางกายภาพ การไหลของสารสนเทศ การให้บริการ ส่งเสริมการตลาด บุคลากร ดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดการกลับมาเที่ยวซ้ำ ผลของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวปรากฏการณ์บึงไฟพญานาค อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ได้ดังนี้

1. ด้านการไหลทางกายภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ได้แก่ ความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยว การลงทะเบียนเข้าพัก/เข้าเยี่ยมชมสถานที่ ความพร้อมของบริษัทัวร์/แพคเกจทัวร์ ความปลอดภัยในเขตชุมชน และการเข้าถึงแหล่งอาหารและเครื่องดื่มได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Laorit (2015) และ Kunsri (2016)

2. ด้านการไหลของสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด 5 ข้อ ได้แก่ ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เป็นทางการให้ข้อมูลที่ตรงความต้องการ ข้อมูลด้านสถานที่ท่องเที่ยวมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ ข้อมูลการเดินทางจากจุดเริ่มต้นไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ข้อมูล ณ สถานที่ท่องเที่ยวบอกรายละเอียดได้ถูกต้องชัดเจน และข้อมูลแหล่งบริการอาหารและเครื่องดื่มตามจุดต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกลี้ยงศักดิ์ ชัยชาญ (2555)

3. ด้านการให้บริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายไม่สับสนวุ่นวาย ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวนเพียงพอ สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัย และสถานที่ท่องเที่ยวมีความสะอาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Laorit (2015) และ Kunsri (2016)

4. ด้านส่งเสริมการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์แบบบอกต่อ (เล่าให้ฟัง) และการประชาสัมพันธ์ทางแผ่นพับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวรรณ เจริญชัยสมบัติ (2554)

5. ด้านบุคลากร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ได้แก่ เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ให้บริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตร เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามอย่างชัดเจน เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว เจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้นและเต็มใจให้บริการ และเจ้าหน้าที่/คนในพื้นที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kunsri (2016)

6. ด้านดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ ได้แก่ ผู้หน่วยงานที่รับผิดชอบมีการเตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือ เมื่อเกิดเหตุต่าง ๆ และมีการแนะนำการใช้อุปกรณ์ให้กับนักท่องเที่ยวก่อนออกเดินทาง หน่วยงานที่รับผิดชอบมีความรู้ อย่างถ่องแท้ สามารถให้ข้อมูลด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ถูกต้อง ชัดเจน ทัวถึง และเชื่อถือได้ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ให้บริการตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มีใจให้บริการ ด้วยความสุภาพ มีไมตรีจิต หน่วยงานที่รับผิดชอบมีเอกสาร

แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ ครอบคลุม และหน่วยงานที่รับผิดชอบมีการจัดระเบียบประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยวที่ชมปรากฏการณ์เป็นลำดับขั้นตอน ไม่สับสนวุ่นวาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Laorit (2015)

7. ด้านตัวชี้วัดการกลับมาเที่ยวซ้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ วางโปรแกรมการท่องเที่ยวชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอพนมพิสัย จังหวัดหนองคาย มากกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ อยากสนับสนุนการท่องเที่ยวในลักษณะนี้ตลอดไป อยากกลับมาเที่ยวซ้ำ และแนะนำให้คนอื่น ๆ เดินทางมาเที่ยวที่นี่สอดคล้องกับงานวิจัยของเกลิงศักดิ์ ชัยชาญ (2555)

8. ด้านผลของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ คนในชุมชนมีส่วนร่วมปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนของท่านมีการปรับปรุงป้ายบอกเส้นทางชัดเจน การท่องเที่ยวทำให้เกิดการพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่ และการท่องเที่ยวทำให้คนในท้องถิ่นได้รับข่าวสารมากขึ้น

9. ด้านความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ได้แก่ มีการจัดอบรมให้ความแก่ชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา พื้นฟู และการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น มีการส่งเสริมความร่วมมือการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเป็นเครือข่ายในพื้นที่ใกล้เคียง คนในชุมชนได้รับการอบรมข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชน และคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเกี่ยวกับระบบการจัดการโลจิสติกส์ในการท่องเที่ยวของปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอพนมพิสัย จังหวัดหนองคาย ควรให้ความสนใจในการพัฒนาการไหลทางกายภาพ เช่น ความปลอดภัย ณ สถานที่ท่องเที่ยว การลงทะเบียนเข้าพัก/เข้าเยี่ยมชมสถานที่ ความพร้อมของบริษัททัวร์/แพ็คเกจทัวร์ ความปลอดภัยในเขตชุมชน และการเข้าถึงแหล่งอาหารและเครื่องดื่มได้ง่าย ให้ดีพร้อมอยู่เสมอ ตลอดจนการไหลของสารสนเทศ การให้บริการที่ดี การส่งเสริมการตลาด การพัฒนาบุคลากร การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความต้องการให้เกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำ การจัดการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และความพร้อมด้านการจัดการโลจิสติกส์ เพื่อรองรับกับความต้องการนักท่องเที่ยว/ผู้ประกอบการ/ผู้นำชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับองค์ประกอบและการบริหารจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ซึ่งยังขาดการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการโลจิสติกส์ในการท่องเที่ยวเช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านแรงจูงใจ เป็นต้น ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกด้านดังกล่าว นอกจากนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ ยังขาดการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะเรื่องของการเงินและความคุ้มค่าในการลงทุน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยอาจเลือกศึกษาการจัดการด้านการเงินและต้นทุนเพื่อให้สามารถสร้างความคุ้มค่าให้กับการลงทุน สุดท้าย ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพียงแค่ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ซึ่งขาดการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่อาจจะมีพฤติกรรมการเดินทางที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยว

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือและร่วมมือจากหลายฝ่าย ผู้ค้นคว้าอิสระใคร่ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และจริยธรรมต่าง ๆ ในการเรียนและการทำงานมาโดยตลอด โดยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วรรัตน์ไชย อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านในการให้คำแนะนำปรึกษาและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รวมทั้งขอขอบพระคุณประธานคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และกรรมการสอบทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ เพื่อให้การค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น ผู้ค้นคว้าอิสระตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของคณาจารย์ทุกท่าน รู้สึกซาบซึ้งและถือเป็นพระคุณอย่างยิ่ง จึงขอกราบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความรู้และให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมา ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบให้คำแนะนำ ในการจัดทำแบบสอบถามในการวิจัย ผู้บริหาร ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ ตลอดจนนักท่องเที่ยวที่มาชมปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค อำเภอน้ำโสม จังหวัดหนองคาย รวมถึงผู้ที่กรุณาให้ความคิดเห็น ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนในการวิจัยครั้งนี้

คุณงามความดีอันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา อันเป็นที่เคารพยิ่ง และคณาจารย์ผู้ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนทุก ๆ ท่านที่ให้อภัยช่วยเหลือจนกระทั่งการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- เชียรช่วง กัลยาณมิตรและคณะ. (2558). เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการประชุมสัมมนากำหนดกรอบการทำงานในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ 2558. ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย.
- เกลิงศักดิ์ ชัยชาญ. (2555). โครงการวิจัยการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอน้ำโสม จังหวัดนครราชสีมา, (รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี).
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- วิเชียร นามการ. (2554). “การศึกษาอิทธิพลความเชื่อเรื่องพญานาคที่มีผลต่อสังคมไทยปัจจุบัน.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- วัฒนพันธุ์ คุรุฑะเสน. (2557). ปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค: การสร้างนวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดหนองคาย นครหลวงเวียงจันทน์ และแขวงบอลิคำไซ, วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 7(2), 1611-1621.
- Kunsri, T. (2016). Potential development of historical tourism: A case study of Sirindhorn museum, Subdistrict Non Buri, Sahatsakhan District, Kalasin Province. Veridian E-Journal, Silpakorn University. 9(3), 1-16.

Laorit, Y. (2015). Temple tour: guidelines for developing the potential of cultural eco-tourism along Mekong riverside, Nong Khai Province, **Sakon Nakhon Graduate Studies Journal**, 12(57), 165-175